

TYÖRYHMÄN KOKOUS 10/2011 (kokous 43)

Aika: Maanantai 12.12.2011, klo 10–12
Paikka: Ympäristöministeriö, kokoushuone K01 (Kuukkeli)
Läsnä: Timo Tanninen, ympäristöministeriö (PJ)
Ilkka Heikkinen, ympäristöministeriö (VPJ)
Viljami Kankaanpää, ulkoasiainministeriö
Anu Pärnänen-Landtman, ulkoasiainministeriö
Johanna Niemivuo-Lahti, maa- ja metsätalousministeriö
Rauno Väisänen, Metsähallitus
Heikki Toivonen, SYKE
Riina Vuorento, opetus- ja kulttuuriministeriö
Suvi Raivio, Metsäteollisuus ry.
Liisa Pietola, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto r.y. MTK
Sami Heikkilä, puolustusministeriö
Armi Liinamaa, valtiovarainministeriö
Lea Houtsonen, Opetushallitus
Jouni Lind, Elinkeinoelämän keskusliitto
Leif Schulman, Helsingin yliopisto, Luonnontieteellinen keskusmuseo
Antti Otsamo, Metsähallitus
Camilla Ekblad, Natur och Miljö rf.
Hannele Ahponen, Suomen luonnonsuojeluliitto
Lotta Ruokanen, Allianssi ry.
Jaana Lehtimäki, Suomen Akatemia
Eeva Furman, SYKE
Liisa Kempainen, ympäristöministeriö
Marina von Weissenberg, ympäristöministeriö (siht.)

1. Kokouksen avaus

Kokouksen puheenjohtaja Timo Tanninen (YM) avasi kokouksen ja toivotti osanottajat tervetulleiksi.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Edellisen kokouksen (kokous 42, 22.11.2011) pöytäkirja hyväksyttiin tarkennuksilla sekä lisäyksillä koskien strategian läpäiseviä toimia, maanomistuskysymysten kunnioittamista ja pöytäkirjan päivämääräkorjauksella.

3. Asialista

Asialista hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi.

4. Ajankohtaiset asiat

Puheenjohtaja kertoi seuraavat ajankohtaiset asiat:

Saimaannorppakannan vahvistamiseen tähtäävä strategia ja toimenpidesuunnitelma on valmistunut 30.11.2011. Suunnitelma ohjaa erityisesti viranomaisten toimintaa, mutta norpan pelastaminen vaatii kaikkien keskeisten tahojen sitoutumista ja yhteistyötä, totesi Tanninen. Tämä luo hyvän pohjan norpan pelastamiselle. Suunnitelmassa käydään läpi norpan tunnetut uhkatekijät ja keinot niiden torjumiseksi.

Lisätietoa: <http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=399113&lan=fi>

Lisäksi Timo totesi, että YK:n ilmastopöytäkirjan 17. osapuolikokous päättyi Durbanissa vasta sunnuntaina. Tulokset ovat olleet mediassa esillä ja tärkeimmät saavutukset olivat globaalien ja kattavan sopimuksen aikaansaamiseksi tarvittavan Kioton pöytäkirjan velvoitteiden jatkamisesta sopiminen ja sääntöjen uudistaminen.

Lisäksi todettiin että IPBES seminaari pidetään 21.12.2011 SYKE:ssä.

5. Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävä käytön strategian ja toimintaohjelman 2006–2016 tarkistaminen: toimintaohjelman 2. luonnoksen käsittely (Ilkka Heikkinen, YM)

Kokouksessa käytiin läpi strategialuonnosta, ei toimintaohjelmaa. Oltiin yleisesti tähän tyytyväisiä ja erityisesti kiinnitettiin huomiota strategian mitattavuuteen ja uusien kohtien muotoiluun. Elinympäristöjen käsittelyn osalta tulisi kiinnittää huomiota myös lajien kehitystrendeihin.

Kiinnitettiin huomiota kansalaisyhteiskunnan osallistamiseen ja käytiin keskustelua strategian missiossa esitettyyn riittävän ja luotettavan tieteelliseen tietoon. Sana riittävä herätti keskustelua ja jäi Ilkka Heikkisen arvioitavaksi. Alkuun toivottiin myös, että maanomistus- ja hallintaoikeudet mainitaan ja pidetään nk. aikaisemmassa versiossa kustannustehokkaalla ja kestäväällä tavalla tekstissä.

Keskeisissä haasteissa käytiin kohta kohdalta läpi uudet tekstit ja metsien osalta todettiin, että olisi hyvä jos olisi alue- tai muu taso metsikkötason sijaan. Suot kohdassa haluttiin muotoiluun myös vastaus "kuinka paljon" -kysymykseen? Myös maatalousympäristöluvussa todettiin, että eivätkö suojeluvyöhykkeiden määrä ja luomutuotanto olisi mitattavissa. Rehevöityminen ja muutkin veden laatuun vaikuttavat tekijät tulisi huomioida. Meriosiossa haluttiin ja pidettiin tärkeänä, että meristrategiassa esitetyt ja seurattavat asiat huomioitaisiin. Kalavarojen osalta MMM tarkistaa tekstin vielä, ja tässä lajinäkökulman rinnalla tulisi olla vahvemmin esillä elinympäristötarkastelu. Tunturiluontoa ja porolaidunten erityispiirteitä kuvaavia mittareita haluttiin vielä tarkistaa suhteessa luonnon monimuotoisuuteen.

Kallio- ja maaperän kannalta pidettiin tärkeänä tarkentaa maa-ainesasioita, soravaroja ja merenalaisen maaperän hyödyntämistä. Luonnon monimuotoisuuden huomioonottaminen maankäytössä -osiota tulisi tarkentaa ja kirjoittaa uudelleen epäselvyyksien välttämiseksi, erityisesti kappale, joka koskee ilmastomuutosta ja pirstoutumista.

Eliölajien suojelussa pidettiin merkittävänä sitä, että elinympäristötarkastelu olisi tueksi. Linkki lajisuojeluun ja elinympäristöjen lajikirjoon tarvitaan. Ilmastonmuutoksen kannalta olisi keskeistä, että kuvaavat mittarit ja aikaväli esitettäisiin selkeämmin. Käytiin keskustelua ainoastaan uusien haitallisten vieraslajien seuraamisesta. Onko tämä riittävää tai otetaanko tietyt muut lajit huomioon myös? Todettiin, että geenivarojen kestävä käyttö tarvitsee mittarit, kuten globaalisti Nagoyan ratifiointimäärä tai myönnettyjen lupien ja ennakkosuostumusten määrä. Sihteeristöä (Heikkinen/von Weissenberg) pyydettiin muotoilemaan tähän liittyvä esitys. Myös MTT arvioi nykyään alkuperäisrotujen määrää ja tämän lisäksi geenivarametsän määrää (in situ). Olisiko syytä kirjata oma ex situ -esitys.

Alkuperäiskansan perinteisen tiedon ja tähän liittyvät mittarit voisi tarkentaa, kuten esimerkiksi biodiversiteettisopimuksen osapuolikokouksen hyväksymät indikaattorit koskien kielellistä monimuotoisuutta sekä saamelaisten kotiseutualueen perinteisen tiedon, innovaatioiden ja käytänteiden tilannetta ja kehitystä. Asia tulisi ottaa keskusteluun saamelaisten kanssa ml. asiantuntijat.

Käytiin läpi Strategiset päämäärät ja tavoitteet, joihin tehtiin pienehköjä muutoksia ja käytiin keskustelua tavoitteiden ja tietoisuuden ml. tiedon eroista. Hallitusohjelman muotoilu ja kansalaisten ja ihmisten omia toimia korostettiin. Tavoitteeseen 11 ja uuteen muotoiluun oltiin yleisesti tyytyväisiä. Ilkka Heikkinen pyysi kirjalliset kommentit 19.12. mennessä. Lopuksi keskusteltiin lausuntokierroksesta joka sai kannatusta.

6. Seuraavat kokoukset

BD-seurantaryhmän seuraavat kokoukset:

perjantai 13.1.2012 klo. 11–13 Cantina West (kabinetti Arizona, Kasarmikatu 23)

torstai 9.2.2012, klo. 9–11 YM, Kuukkeli

torstai 29.3.2012, klo. 9–11 YM, Kuukkeli

maanantai 23.4.2012, klo. 13–15 YM, Kuukkeli

maanantai 4.6.2012, klo. 13–15 YM, Kuukkeli

Mikäli kokousaika ei sovi, jäseniä pyydetään järjestämään varahenkilö paikalle.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja Timo Tanninen kiitti osallistujia ja päätti kokouksen.

Puheenjohtaja Timo Tanninen

Sihteeri Marina von Weissenberg

Jakelu: Työryhmän puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, jäsenet, sihteerit ja pysyvät asiantuntijat.